

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1124/22-M

Název	Základní škola a mateřská škola Svěbohov, okres Šumperk, příspěvková organizace
Sídlo	Svěbohov 141, 789 01 Zábřeh
E-mail	zs.svebohov@atlas.cz
IČO	75 029 057
Identifikátor	600 148 203
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Pěničková
Zřizovatel	obec Svěbohov
Místo inspekční činnosti	Svěbohov 141, 789 01 Zábřeh
Inspekční činnost na místě	2. a 3. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnosti podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Svěbohov, okres Šumperk, příspěvková organizace (dále škola, subjekt) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny. V základní škole bylo zapsáno 14 žáků, kteří byli vzděláváni ve spojeném 1. a 4., 2. a 5. ročníku. K termínu inspekční činnosti škola evidovala dva žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V jedné třídě mateřské školy bylo zapsáno 18 dětí, z nich byly dvě děti v povinném předškolním vzdělávání, jedno bylo individuálně vzděláváno a čtyři děti byly mladší tří let. Zájmové vzdělávání je realizováno v jednom oddělení školní družiny, které navštěvovalo 13 účastníků.

Stravování dětí a žáků je zajištěno dovozem stravy z jiného právního subjektu, který zajišťuje i odpolední svačiny pro žáky ve školní družině. Informace o škole jsou publikovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy a webových stránek subjektu (www.zssvebohov.wbs.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Systém řízení subjektu vychází z jasně stanovené koncepce rozvoje školy, jejíž realizace se odráží i v aktivitách, které rozšiřují a doplňují standardní vzdělávací proces. Založen je na každodenní operativní komunikaci všech účastníků vzdělávacího procesu, což umožňuje rychle reagovat na vzniklé situace. Organizovány jsou řádné či operativní porady, pravidelně jedná pedagogická rada společně za všechny součásti subjektu. Náležitou pozornost věnuje ředitelka školy také postupné obměně didaktické techniky a interaktivních pomůcek, které jsou v průběhu výuky účelně využívány. Podnětné prostorové i materiální podmínky školy umožňují bezproblémové naplňování školních vzdělávacích programů. Vhodně je také nastavena řídicí a kontrolní činnost v oblasti pedagogického procesu. Ředitelka školy poskytuje jednotlivým členům stabilizovaného pedagogického sboru průběžně zpětnou vazbu prostřednictvím své hospitační činnosti, která je zaměřena na všechny součásti subjektu a je realizována jak kratšími režimovými vstupy, tak hospitacemi. Takto poskytovaná zpětná vazba obsahuje i vhodná doporučení ke zlepšení procesu výuky. Ředitelka školy dbá na svůj profesní rozvoj a podporuje také další vzdělávání ostatních pracovníků s ohledem na finanční možnosti školy a nabídku vzdělávacích institucí. V hodnoceném období bylo vzdělávání zaměřeno převážně na problematiku prevence rizikového chování dětí a žáků. Příležitostí školy je zaměřit pozornost také na semináře v oblasti uplatňování formativního hodnocení a sebehodnocení žáků. Vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků probíhá spíše na neformální úrovni prostřednictvím sdělování zkušeností z absolvovaných vzdělávacích akcí či výměnou námětů k efektivnějšímu uplatňování různých metod a forem práce ve výuce.

Základním cílem činnosti školy je všestranný rozvoj osobnosti dětí a žáků, k čemuž efektivně přispívají pravidelně zařazované školní projekty s různorodým zaměřením, např. na environmentální či dopravní výchovu, rozvoj čtenářské gramotnosti a sounáležitost s životem v obci. Pozornost je také věnována výchovnému působení a vzdělávání žáků v oblasti zajištění bezpečnosti spolu s prevencí sociálně patologických jevů. Aktivita zacílené na žáky jednotlivých tříd vycházejí z preventivního programu školy, přičemž je účinně využívána spolupráce s řadou subjektů. Téma prevence rizikového chování vhodně prolínají všemi vyučovacími předměty. Žáci jsou také vedeni k aktivnímu trávení volného času v zájmových útvarech. Rodičům dětí nabízí mateřská škola různé doplňkové programy podporující rozvoj schopností, dovedností a zájmů dětí. Učitelky mateřské školy zařazují skupinovou preventivní logopedickou péči v rámci spontánní i řízené činnosti. Součástí

aktivit subjektu je také problematika výchovy ke zdravému životnímu stylu. Pestrá a vyvážená skladba jídelníčku ve školní jídelně-výdejně, ale i začlenění témat o zdraví do jednotlivých vzdělávacích oblastí spolu se zapojením školy do projektů umožňujících odběr dotovaného ovoce, zeleniny a mléčných výrobků účelně přispívají k podpoře zdravého životního stylu dětí a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání ve věkově smíšené třídě bylo realizováno v souladu s přehledně zpracovaným školním vzdělávacím programem. Průběh vzdělávání se vyznačoval přirozeně respektující a nesoutěživou atmosférou, přívětivým přístupem učitelek k dětem, jednotným nastavením režimových činností a důsledným vedením dětí k sebeobsluze a samostatnosti. Vzdělávací nabídka byla obsahově konkretizována v jednotlivých integrovaných blocích, v třídním vzdělávacím programu a realizována zajímavými didakticky zacílenými projekty na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností. Učitelky citlivě reagovaly na dotazy od dětí a dobře zvolenou formulací otázek je podněcovaly k odpovědím, rovněž jim podávaly srozumitelná vysvětlení, nabádaly je k přemýšlení, zamyšlení, naslouchání a vyjadřování svého názoru. Navozením rozmanitých modelových situací zvyšovaly učitelky nároky na děti, čímž je přirozeně aktivizovaly k rozvoji myšlení, smyslového vnímání, fantazie a komunikačních dovedností. Vzdělávací záměry a cíle byly realizovány vhodnou motivací s tematicky smysluplně propojenými činnostmi. Velmi příznivě se orientovaly na pěstování kladného vztahu k přírodě a její ochraně, k radosti z vlastního prožitku. V průběhu vzdělávání převažovalo prožitkové učení hrou, zejména v přírodovědné oblasti při spontánních i řízených činnostech ve třídě nebo při každodenních vycházkách do blízké přírody. Frontálně vedený průběh vzdělávání obsahoval prvky osvědčených pedagogických přístupů a zásad s orientací na všestrannou tvořivost, rozvoj funkčních gramotností (předmatické, předčtenářské, přírodovědné). Škola však při plánování didakticky zacílených činností dostatečně neaplikovala vzdělávací strategie vyplývající z vytyčených opatření pedagogické diagnostiky.

Individuální potřeba spánku jednotlivých dětí byla při odpoledním odpočinku respektována, děti měly připravenou vhodnou nabídku her nebo didakticky zacílených činností, kterou si uměly samostatně vybrat a v tichosti realizovat. Společné aktivity však méně podporovaly aktivní sebepojetí a sebereflexi. Učitelky neuplatňovaly formativní hodnocení, cíleně nehodnotily činnosti dětí nebo jejich dílčí úspěchy. Nezařazovaly sebehodnocení a vzájemné vrstevnické hodnocení podle předem stanovených kritérií, čímž nebyla posilována sebedůvěra dětí.

Hodnocené vyučovací hodiny ve třídách se spojenými ročníky byly předem promyšlené a organizačně efektivně nastavené. V obou třídách byly patrné pozitivní a funkční vztahy mezi učitelkami a žáky. Pedagožky svým vstřícným a podporujícím přístupem k žákům upevňovaly prosociální vztahy ve třídě a současně kladly důraz na dodržování nastavených pravidel. Patrná byla snaha poskytnout všem žákům pocit úspěšnosti, a to zejména průběžným motivačním hodnocením. Plánovaná struktura i realizace frontálně vedených vyučovacích hodin obsahovala promyšlené střídání činností. Pravidelně a účelně byla zařazována samostatná práce v kombinaci s prací ve dvojicích. Metody a formy práce učitelky přizpůsobily složení třídy, věku a schopnostem žáků, kterým poskytovaly dostatek podnětů k aktivní práci, přičemž přihlížely ke specifickým vzdělávacím žáků ve třídách se spojenými ročníky. Splnění v úvodu stanovených cílů vyučovacích hodin bylo v závěrech vyhodnoceno vyučujícími spolu s poskytnutím pozitivní zpětné vazby žákům, pouze v části

vyučovacích hodin byl žákům poskytnut dostatečný prostor pro shrnutí daného vzdělávacího obsahu z jejich strany a sebehodnocení.

Názornost výuky byla podporována vhodnými didaktickými pomůckami, obrazovým materiálem i efektivním využitím výpočetní techniky jak ze strany vyučujících, tak ze strany žáků. Pravidelně byly žákům prezentovány příklady využití vzdělávacího obsahu v praktickém životě, účelně byly zařazovány mezipředmětové vztahy. Při zadávání úkolů učitelky respektovaly zásadu přiměřenosti, pracovní tempo vždy přizpůsobily schopnostem žáků. Zadávané úkoly žáci plnili zodpovědně, nebáli se před třídou klást dotazy či prezentovat výsledky své práce. Všem žákům, u kterých se projeví obtíže s pochopením zadání nebo splněním úkolu, byla věnována potřebná individuální péče, přičemž byla účelně využita práce asistentky pedagoga. Rozdělení rolí mezi vyučující a asistentku pedagoga bylo jasně dané a jejich efektivní spolupráce byla přínosná nejen pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i pro ostatní žáky ve třídě.

Na činnost základní školy obsahově navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině, které vychází z požadavků a zásad pedagogiky volného času. Účinně tak přispívá k formování osobnosti žáků, naplňování jejich potřeb a zájmů. Změna organizačního zajištění činnosti školní družiny a mateřské školy realizovaná na základě poslední inspekční činnosti se pozitivně odráží ve fungování obou součástí subjektu. Ve školní družině byl vhodně kombinován pobyt venku s relaxačními aktivitami, které vytvářely potřebný prostor pro tvůrčí činnosti, seberealizaci a přispívaly k vytváření příznivého sociálního klimatu. V průběhu sledovaného vzdělávání převládala příjemná, přátelská atmosféra, žáci pracovali se zájmem, bezproblémově komunikovali, vyměňovali si názory a v případě potřeby si navzájem vypomáhali.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dovedností a pokroky ve vzdělávání byly učitelkami mateřské školy cíleně sledovány u všech dětí na základě stručné a přehledně vedené pedagogické diagnostiky se sběrným portfoliem, s vytyčenými opatřeními k dosažení maximálního rozvoje osobnosti dítěte z hlediska jeho potřeb, zájmu a nadání. Opatření vycházející z pedagogické diagnostiky se však dostatečně neodrážela v plánování, nebyla zřetelná v cílené podpoře v průběhu vzdělávacího procesu. Děti prokazovaly požadovanou úroveň očekávaných výstupů, znalostí v oblasti přírodovědné gramotnosti a bezprostředními dotazy projevovaly značný zájem o nové informace. Škola využívá i nabídky dalších institucí k rozvoji přírodovědné a tělovýchovné oblasti, zapojuje se do sběru a třídění recyklovatelného materiálu nebo spolu s rodiči organizuje aktivity na zlepšování okolí školy. Děti byly systematicky vzdělávány pro jejich bezproblémový nástup do základní školy. Výrazným pozitivem k adaptaci na školní prostředí je úzká spolupráce se základní školou, která je součástí jedné budovy včetně častého kontaktu s budoucími učiteli. Vzájemná spolupráce a poskytování zpětné vazby přispívá k účinnosti podpory dětí k následné adaptaci a ke zkvalitnění předškolního vzdělávání.

Základní škola získává informace o výsledcích vzdělávání svých žáků, přičemž vedle průběžného písemného a ústního ověřování žákovských vědomostí a dovedností využívá také pravidelně zařazované externí testování. Informace o výsledcích vzdělávání žáků škole poskytuje také účast a umístění žáků v soutěžích. Ve vybraných vyučovacích předmětech zařazují vyučující písemné práce většího rozsahu. Je tak možné porovnávat dosažené výsledky s očekávanými výstupy deklarovanými ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, hodnotit pokrok žáků v delším časovém horizontu a získávat zpětnou vazbu o míře zvládnutí vzdělávacího obsahu. Výsledná data z interní evaluace jsou většinou

pouze sumarizována, systém analýzy průběžných i závěrečných výsledků vzdělávání žáků včetně návrhů opatření k jejich zlepšování není dostatečně nastaven. Přijímání a vyhodnocování realizovaných opatření probíhá spíše neformálním způsobem. Jednání pedagogické rady jsou zaměřena na organizační záležitosti, výsledky vzdělávání jsou projednávány, avšak bez detailnějšího rozboru a spíše neformálním způsobem. Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a v rámci dohodnutých konzultací s učiteli.

K realizaci péče o žáky s rizikem školní neúspěšnosti či se speciálními vzdělávacími potřebami přispívá činnost školního poradenského pracoviště ve spolupráci se všemi pedagogickými pracovníky. Žákům je poskytována podpora formou doučování či individuálních konzultací. Na kvalitu práce s nimi i se žáky s potřebou podpůrných opatření příznivě působí činnost asistentky pedagoga, pozitivní vliv má také individuální přístup díky menšímu počtu žáků v kolektivu. O úspěšnosti žáků při přechodu na druhý stupeň základní školy je škola informována především prostřednictvím neformálních setkání s vyučujícími těchto škol nebo bývalými žáky či jejich zákonnými zástupci.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo v součinnosti se zřizovatelem subjektu ke zlepšení materiálně-technických podmínek pro vzdělávání dětí a žáků.
- Zlepšila se organizace činnosti mateřské školy a školní družiny.

Silné stránky

- Dokladem plánovité činnosti v mateřské škole bylo smysluplné vzdělávání, které v souladu s cíli směřovalo k dosažení očekávaných výstupů ve smyslu přirozeného rozvoje osobnosti dítěte.
- V průběhu vzdělávání v mateřské škole byly voleny vhodné a rozmanité metody a formy podporující zájem dětí, vytváření příležitostí ke vzájemné komunikaci, spolupráci, objeovování a tvořivosti ve skupině dětí.
- V průběhu hodnocených vyučovacích hodin v základní škole byly efektivně střídány metody a formy práce, účelně využívány názorné pomůcky a propojován učební obsah s příklady z reálného života. Kvalitu poskytovaného vzdělávání pozitivně ovlivňuje příznivá pracovní atmosféra ve vyučovacích hodinách založená na otevřené vzájemné komunikaci mezi učiteli a žáky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V průběhu vzdělávání v mateřské škole učitelky příliš nevyužívaly záměry vyplývající z pedagogické diagnostiky při plánování vzdělávací nabídky v heterogenní třídě, neuplatňovaly různé formy hodnocení dětí.
- V závěrech většiny hodnocených vyučovacích hodin bylo zařazováno spíše formální zhodnocení vyučovacích hodin ze strany pedagoga. Žákům nebyl poskytován dostatečný prostor pro jejich zhodnocení vyučovacích hodin či sebehodnocení.
- Systém vyhodnocování účinnosti přijatých opatření v oblasti práce s výsledky vzdělávání žáků funguje na neformální bázi, není dostatečně systémově nastaven.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat profesní rozvoj pedagogů nabídkou dalšího vzdělávání zaměřenou na uplatňování formativního hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků.
- Při plánování aktivit využívat opatření vyplývající z pedagogické diagnostiky, aplikovat diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností a dovedností dětí.
- Systematicky poskytovat žákům dostatek času na konci vyučovací jednotky ke shrnutí a zopakování aktuálně probíraného vzdělávacího obsahu vedoucího k jeho upevňování.
- Pravidelně a systematicky vyhodnocovat účinnost přijímaných opatření ke zlepšování výsledků vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program základní školy s názvem „Škola pro život“ čj. 12/2020, s platností od 1. 9. 2020
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem „Rosteme spolu“ čj. 33/2021, s platností od 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program školní družiny čj. 30/2016, s platností od 1. 9. 2016
4. Školní řád základní školy čj. 24/2017, s platností od 1. 9. 2017 včetně dodatku č. 1, čj. 23/2020, s platností od 1. 10. 2020 a dodatku č. 2, čj. 17/2022, s platností od 1. 10. 2022
5. Školní řád mateřské školy čj. 2/2017, ze dne 1. 9. 2017
6. Vnitřní řád školní družiny čj. 2/2022, s platností od 1. 2. 2022
7. Vnitřní řád školní jídelny – výdejny čj. 26/2021, s platností od 1. 9. 2021
8. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 20. 10. 2022
9. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-517/15-M, ze dne 20. 5. 2015
10. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 4. 8. 2005, ze dne 4. 8. 2005
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (součást plánu práce na školní rok 2022/2023)
13. Plán práce, školní rok 2022/2023, ze dne 29. 8. 2022
14. Konceptní záměry rozvoje školy na období 2017–2022, ze dne 31. 8. 2017 včetně dodatku č. 1, ze dne 28. 8. 2020
15. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
16. Pedagogické a provozní porady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023

17. Rozvrh hodin (žáci, učitelé), školní rok 2022/2023
18. Třídní knihy pro 1. stupeň ZŠ, třída I. (ročník 1. a 4.) a třída II. (ročník 2. a 5.), školní rok 2022/2023
19. Třídní kniha pro mateřskou školu, školní rok 2022/2023
20. Školní matrika dětí mateřské školy, školní rok 2022/2023
21. Kritéria pro přijetí dětí do MŠ, školní rok 2022/2023
22. Doklady o přijímání dětí ke vzdělávání, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
23. Dokumentace k individuálnímu vzdělávání dítěte, školní rok 2022/2023
24. Přehled docházky dětí a seznam dětí, školní rok 2022/2023 ke dni inspekce
25. Portfolia dětí, školní rok 2022/2023
26. Záznamy z hospitační činnosti, školní rok 2022/2023
27. Evaluační dokumentace mateřské školy, školní rok 2022/2023
28. Preventivní program školy 2022/2023, nedatováno
29. Hodnocení MPP školy za školní rok 2021/22, ze dne 29. 8. 2022
30. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, nedatováno
31. Krizový plán školy (příloha MPP ZŠ a MŠ Svěbohov), nedatováno
32. Složka: provozní a pedagogické rady, školní rok 2022/2023
33. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022, čj. 20/2022, ze dne 29. 8. 2022
34. Složka: písemné práce většího rozsahu, namátkový výběr, školní rok 2021/2022
35. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023
36. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2021
37. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků, školní rok 2021/2022 a 2022/2023
38. Doklady vztahující se ke školnímu stravování, školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jitka Zavadilová, školní inspektorka

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.